

12 April 2013

D 379

សោចំពោះថ្មីទិន្នន័យនគរបាលជាស្រុកសង្គមខ្ពត់
អណ្តូវឈុំប៉ុំប្រុំ: និស្សាច្បាសកុនុយនរភក្តុលា

ព័ត៌មានពិន្ទាន់និងជាក់សង្គម

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៦-៧០០៧-អគ្គក/កសចស

ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក លោក សារី

ដាក់ផ្ទុន: សហមេធាវីក្រោមសុំបអង្គក

ភាសាអើង: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០

ចំណាត់ថ្នាំកំណើន

ចំណាត់ថ្នាំកំណើនឯកសារ ល្អីឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ:

ចំណាត់ថ្នាំកំណើនឯកសារដោយ កសចស ឬ អង្គដីនិងម្រោះ

ពិនិត្យឡើងនិងរួចចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាំបណ្តាល់អាសន្ន់

ឈ្មោះមន្ត្រីកតែត្រា:

ហត្ថលេខា:

ឯកសារទទួល
DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU

ថ្ងៃទី នៃ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de réception):
..... ០៧ .. ០៥ .. ២០១០ ..

ម៉ោង (Time/Horaire): ៩:០០

មន្ត្រីឯកសារអង្គដីរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Ratanak

ឯកសារទទួលទៅស្នើសុំបញ្ជាផ្ទាល់ល្អី
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME

ថ្ងៃទី នៃ ឆ្នាំ តែមករៀក (Certified Date/Date de certification):
..... ០៧ .. ០៥ .. ២០១០ ..

មន្ត្រីឯកសារអង្គដីរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Ratanak

ឈ្មោះឯកសារ:

សំណើនឹងបាល ស្រី នារី បីជាសំខែលិតការអនុទត្តិសំណើនឹងបាលប៊ូលីស្រី
នៃសំណើនឹងបាល ស្រី នារី បីជាសំខែលិតការអនុទត្តិសំណើនឹងបាលប៊ូលីស្រី

ដាក់ដោយ:

សហមេធាវីការពារក្តី

លោក អាជ ធម្ម

លោក Michael G. KARNAVAS

ដើរឯក:

សហមេធាវីក្រោមសុំបអង្គក

ថែក្រាម ឲ្យ បុន្តែង

ថែក្រាម Marcel LEMONDE

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់

Bog

I. කාග්‍රැක්ස් සේවය නිවැරදි කාරුණික ප්‍රතිඵලියෙහි ප්‍රාග්ධනය

៩. បញ្ជាយុត្តិការព្រមទៀតបើកដើរនៅក្នុងដំណាក់កាលនៃដំណើរការនីតិវិធីនៅពេលនេះ²។ វិធាន លេខ(៣)(ក) នៃវិធាននៃក្នុងអនុញ្ញាតចូរមេដារីការពារក្នុងខ្លួនរណ៍ប្រជាសងមិកសម្រាប់ ដែល បញ្ចាក់ពីយុត្តិការបស់ អគគក នៅថ្ងៃចំពោះមុខអង្គបុរាណដំនើងប្រជាមុន សិទ្ធិភីដឹងខ្លួនរណ៍នេះរាជនឹងមិន មាននូយភ្លើទៅ ប្រសិទ្ធភាព មេដារីការពារក្នុងច្បាស់បាមូហាត់មិនចូរបើកដើរនៅក្នុងពីបញ្ជាយុត្តិការ នៅថ្ងៃចំពោះមុខ កសចស នោះទេ។ វិធាននៃក្នុងមិនអ្នករត្រូវបានបកប្រាស់ដើរក្នុងការបញ្ជាយុត្តិការ

² វិធាន ៧៤(៣)(ក) នៃវិធានអ្នកដី អនុញ្ញាតឲ្យភាគីផ្ទើរឱ្យរាល់ប្រជាសងមិតា ឬសេចក្តីសម្រចចបស់ កសចស ដោយការបញ្ចក់ពីយុត្តិការបស់ អគក។ ទីម្មែយ មេត្តានឹករោគត្រូវតែមានលទ្ធភាពលើកឡើងពីការដំឡើងពីការបែងចាយរបស់ អគក ដើម្បីទិន្នន័យនៃការដោយទៅដាក់ការអនុវត្តជាក់សំង។

០០២/១៩-០៩-៧០០៧-អគ្គកក/កសចស
D 375

ដែលបានផ្តល់ឱ្យភាគីយ៉ាងច្បាស់ហើយនៅទី១ អនុលោមតាមមាត្រា ៣៨ នៃរដ្ឋបច្ចុប្បន្នក្នុងជាល័យពិសេសដូចខាងក្រោមនេះ និងចុះឈ្មោះនៅក្នុងឯកតានឹមត្តិក ត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ឈាម អ៊ូលីវ សារី។

³ ស្ថិកមនុស្ស តាម ពេលវេលាដីជាតិ ១៩៩៣ ដែលបានធ្វើនៅធនកម្មភ្នំពេញ ១៩៩៤ “វិមានសង្ឃឹមគ្របានជាបរយោជន៍អល់ជនជាប់ចោរ”។

⁴ ស្ថាយមីលពីរបស់អ្នកសារ, ០០៤/១៩-២០០៣-អវតក/កសចស, សំណើរបស់លោក អ្នកសារ ប្រភេទទៅនឹង
លទ្ធភាពនៃការយកច្បាប់ស្តីពីក្រិដកម្មប្រលួយពុជសាសន៍មកអនុគ្រោះ អវតក ឬខែវិទេះ ខែកុណា ឆ្នាំ២០០៩, D240, ERN:
00401925-00401940។ ពីរបស់អ្នកសារ, ០០៤/១៩-២០០៣-អវតក/កសចស, សំណើរបស់លោក អ្នកសារ
ប្រភេទទៅនឹងការអនុគ្រោះទូលាទុសក្រុរបស់ខ្ញុំកំបើនៅ អវតក ឬខែវិទេះ ខែកុណា ឆ្នាំ២០១០, D345/2, ERN:

⁵ ស្ថាបនីរដ្ឋបាល ជំរឿង សារី, ០០២/១៩-២០០៧-អរគក/កសចស, ដៀកាសម្រោចទៅលើសំណើសុចិត្តបញ្ជូន
កិច្ចសុខបន្ទារដែលពារអនុវត្តក្រិតកម្មប្រលៀយបុណ្ណោះនៅ អរគក, ឬថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភ ឆ្នាំ២០០៦, D240/3, ERN: 00421137-
00421140 “ដៀកាសម្រោចសិទ្ធិក្រិតកម្មប្រលៀយបុណ្ណោះសាសន៍”, ការណាន ៣៤ ជំរឿងបាល ជំរឿង សារី, ០០២/១៩-២០០៧-អរគក/កសចស,
ដៀកាសម្រោចទៅលើការធ្វើសុចិត្តបញ្ជូនចំពោះ, ឬថ្ងៃទី១៩ ខែកុម្ភ ឆ្នាំ២០១០, D345/1, ERN: 00452734-
00452736 ការណាន ៥៤

丁 329

ឱ្យយកឯងចំណោមគោលបណ្តុះចាប់ផ្តើមរបស់ខ្លួនដែលកំណត់ឡើងនៅ: គឺដើម្បីធ្វើសវាងពីការ
ថាខ្លួនបានដោរពីការប្រព័ន្ធឌីជីថទ្ទី និងផ្លូវការទេសដែនជាប់ថាទុ ពីបទថាមដែលត្រូវបានដាក់ដូនទុលាការទាំងមិនត្រូវ
ត្រូវនោះ”⁷⁴ នៅ ICTY និង ICTR បញ្ជាយឲ្យតារិករត្រូវបានលើកឡើងតាមរយៈសរណាបច្ចុប្បន្ន នៅចំពោះមួយសារណ៍ប្រចាំឆ្នាំ⁷⁵ ដូចដែលអាស៊ីជីអូនីជ្រេសរីណាគុងរដ្ឋប្រជុំ Tadić ។

⁷ នូវភាសា គម្រោះនឹង Prlić និងអ្នករដ្ឋមន្ត្រីរបស់ Petković ដូចជាយត្តិការ, ចាប់ផ្តើមពាល់ខ្លួន ២០០៨

D379

មកអនុវត្ត^{៩១}

៤. តាមរយៈការដំឡើងសំណង់ មេដារការពារក្តីមិនបានស្មើសុចិត្យ កសិកស ធ្វើបុណ្ណិជ្ជូយទៅលើអង់ហ៊ែន ហើយក្នុងការចេញដំឡើងសំណង់ មេដារការពារក្តីត្រួតពេញិត្យ កសិកស សម្រេចថាទី អវតក មានយុត្តិការធ្វើការចោរប្រកាស់លោក អ្នកដៃ សារី ពីបច្ចបានបំពាល ប៉ាងផ្លូវផ្លូវនៃបានដែររួមប៉ាងណានៅទៅ។ មេដារការពារក្តីមានសិទ្ធិទូលបាននូវការផ្តល់ជូនដី ឱក្សាគម្ពុជាលូ អវតក មានយុត្តិការការកាត់សេចក្តីលោក អ្នកដៃ សារី និង លើកឡើងពីការដំឡើងសំណង់ទៅលើយុត្តិការរបស់ អវតក¹⁰⁴

II. ଶ୍ରୀହତ୍ତମାଙ୍କଣ

ក្រ. សំពើថាមពេលនាមីនាលប្បញ្ញត្តុ

៥. មួយដែកនៃមាត្រា ៩ ផែកចិត្តព្រមទាំងដែងថា: “យុត្តិធម៌របស់អ្នកដីនឹងប្រជាពលរដ្ឋមានច្បាស់...អំពើបំពារបំពានយ៉ាងចិត្តថ្មីនូវអនុសញ្ញាជីក្រោងហើយណាទ្វា ១៩៤៩...”។

៦. មាត្រា ៦ ផែកចិត្តបំសើវិការបង្កើត អវតក ដែងថា:

៩. មាត្រា ៦ នៃច្បាប់សិទ្ធិការបង្កើត អវតករ ចែងចាំ

- ការធ្វើមនុស្សយោតដោយចេតនា
 - ការធ្វើទានាកម្ម ឬការធ្វើបាបដោយអមនុស្សធំ
 - ការបងដោយចេតនាពីរមានរបសផ្លូវ ឬឲ្យមានការឈើចាប់ដល់រងកាយ ឬសុខភាព

⁹ អ្នកជារ៉ា តទិន្នន័យ Tadić, IT-94-1-AR72, សេចក្តីសម្របទៅលើសារណារបស់មេដារការពារក្នុងពោធិ៍បណ្តុះបណ្តុះខ្លួនណ៍ បន្ទាន់បង្កើតឱ្យមាតិការ, ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៥, កម្រាមណ្ឌល ៦៧

¹⁰ មេត្តវិការពារក្តីមិនអាចស្មូតបាន ដែលបានបំពានជូនផ្លូវអាជអនុវត្តន៍ នៅពេក បានដោយសារតែ ដែលបានបំពានជូនផ្លូវ ក្នុងបានអនុវត្តន៍ក្នុងសំណុំរឿង ០០១ នោះទេ។ មួយចំណាំ កសិកសារ បានដឹងហើយថា ខ្សោយក្នុងសំណុំរឿង ០០១ មេត្តវិការពារក្តី មិនបានឈើឡើងពីការដាក់តាមការឈើឡើងដើម្បីការជាមួយ កសិកសារ នោះទេ។

D 379

- ការបំផ្តាល់ ឬធ្វើឲ្យខ្នាតជាកម្មវិធីរហូតដល់ក្រព្យឹសម្បត្តិ ដោយមិនមានហេតុផលចាំបាច់ ទេសមោតា ដែលធ្វើឡើងដោយខ្ពស់ច្បាប់ និងគ្មានត្រាប្រណិត
 - ការបង្កើតឲ្យលើយសិក ឬដនែនសុវិល បញ្ជីការនៅក្នុងកងកម្ពោះនរបស់គ្នាបង្រួច
 - ការអកប្បុតដោយចេតនាទីលើយសិក ឬដនែនសុវិល នូវសិទ្ធិទូលាបានការកាត់ទោស ដោយយុត្តិធម៌ និងទៀងទាត់
 - ការនិរទស ឬការដោះស្រាស ឬការយំខ្លួនដនែនសុវិលដោយខ្ពស់ច្បាប់
 - ការយកដនែនសុវិលជាចំណាប់ខ្លាំង។

၆. အာမာန်ဘဏ္ဍာန် ဖော်လာခဲ့သူများဖြစ် (Nullum Crimen Sine Lege)

ព័. គោលការណ៍គ្មានបទល្អីស និងគ្មានទោស ហើយច្បាប់ចែង (nullum crimen, nulla poena sine lege)¹¹ កំណត់ថា គ្មានដែលណាម្នាក់រាជ្យត្រូវបានប្រការនៅបានទេ ហើយលូអ៊ីតីម៉ោងនៅទៅនេះ ត្រូវបានចែងយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងច្បាប់ចាត់បទល្អីស ក្នុងអំឡុងពេលវេះការប្រព័ន្ធបទល្អីសនៅ៖ គោលការណ៍នេះត្រូវបានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលភ្លើពីសិទ្ធិមនុស្ស និងក្នុងកាតិកសញ្ញាអន្តរជាតិសិទ្ធិពលដ្ឋ និងសិទ្ធិនិយាតាយ (“ICCPR”) ដែល អវតក ត្រូវតែគោលបទដ្ឋាននេះទូទាត់ពេញលេញបំផុត¹²។

¹¹ ជាតិសេស នៅក្នុងប្រទេសដែលអនុវត្តប្រព័ន្ធច្បាប់សិរីល គោលការណ៍គ្មានបទឈ្មោះសំរើ នឹងក្នុងច្បាប់ថា (nullum crimen sine lege) បង្ហាញពួនិ៍សញ្ញាណាចំនួនខ្លះ ១) បទឈ្មោះសព្វប្បុទណ្ឌត្រូវបានចែងក្នុងច្បាប់សំណែរជាបាយលក្ខណ៍អក្សរ តែបីណ្ឌាបោះ (“nullum crimen sine lege scripta”) ២) បទឈ្មោះសព្វប្បុទណ្ឌត្រូវកំណត់ជាកំហ៏កដោយច្បាប់ (“nullum crimen sine lege stricta”) ៣) បទឈ្មោះសព្វប្បុទណ្ឌត្រូវចែងដោយច្បាប់ជាមុន (“nullum crimen sine proevia lege”) និង ៤) មិនត្រូវបង្ហាញបទឈ្មោះសព្វប្បុទណ្ឌដោយភាពប្រហាកប្រើបាលនៅឡើយ។ ANTONIO CASSESE, INTERNATIONAL CRIMINAL LAW 141-42 (Oxford University Press 2003) (“CASSESE”)

¹² អនុលោមតាមមាត្រា ៣១ នៃរដ្ឋបណ្តុះបណ្តុះព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ដែលបានធ្វើនូវសាធារណកម្មមានលទ្ធផលខាងក្រោម និងការពិនិត្យផលិត ដូចមានចំណេះក្នុងដម្លេអង្គភាពរបាយការសហប្រជាតិ សេចក្តីជាប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស កាតិកាសញ្ញា និងអនុសញ្ញាតាក់ទេសនឹងសិទ្ធិមនុស្ស សិទ្ធិក្លើ និងសិទ្ធិក្នុម។ (មនុបញ្ជាក់បន្ថែម)។ យោងតាមមាត្រា ៣៣ ត្រូវនៅថ្ងៃចុះស្តីពីការបង្កើត នវតក ដែងទាំ “សាលាដំបូងនៃអគ្គនាគឺជប្រជាជាតិ ក្នុងប្រជាជាតិ ការបង្កើត នវតក និងបង្កើតការសម្របចំច្បាប់ ដូចដែលមានចំណេះក្នុងមាត្រា ៤ និង ៦៥ នៃការពិនិត្យផលិត និងការបង្កើត នវតក និងការបង្កើតការសម្របចំច្បាប់ និងការបង្កើតការសម្របចំច្បាប់”។ អនុលោមតាមមាត្រា ៣៣(១) នៃ

3 379

៤. មាត្រា ១១(២) នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដែងពីគោលការណ៍នេះអូមខាងក្រោម:

គ្នានេនិតិយកម្មាក់ត្រូវបានផ្តល់ទៅទោសពីបទឈ្មោះសព្វប្រចាំណាមួយ ដែលមិនបានចាត់ទុកចាតាបទឈ្មោះសព្វប្រចាំណាមួយ នៅក្នុងថ្លាប់ជាតិ ប្រចាំអន្តរជាតិ ក្នុងឈណ៍: ពេលដែលបទឈ្មោះសន្យានេះត្រូវបានប្រព័ន្ធដើម្បី ហើយមិនត្រូវផ្តល់ទៅទោសលើក្រសួងជាន់ទោស ដែលបានកំណត់ឡើងអនុវត្តក្នុងអំពីរបៀបដែលបទឈ្មោះសន្យានេះត្រូវបានប្រព័ន្ធដើម្បី។

៤. មាត្រា ១៤ ផែកទិន្នន័យរដ្ឋបាល ស្តីពី សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងឯកសារប្រចាំឆ្នាំ

៩. គ្មានដែលណាម្នាក់ត្រូវជាប់ពីរួមឱ្យបទលើសព្រម្ពុទណាតុ ចំពោះអំពើ ប្រការខកទានណា មួយដែលមិនបានចាត់ទុកចាត់ជាបទលើសព្រម្ពុទណា នៅក្នុងម្មាប់ជាតិ ម្មាប់អនុរាជាតិ ក្នុងឈណ៍: ពេលដែលបទលើសនោះត្រូវបានប្រព័ន្ធដឹងនោះទេ។ ដូចគ្នានេះដោយ មិនត្រូវ ជាក់ទោសឲ្យឃួនជាងទោសដែលអនុរត្តិ ក្នុងឈណ៍: ពេលប្រព័ន្ធបទលើសនោះទៀត ផ្លូវទៅវិញ ប្រសិនបើក្រោយពីការប្រព័ន្ធបទលើសហើយ ម្មាប់បានប្រព័ន្ធឌីឡូមានការ ជាក់ទោសស្រាវបជាងមួន នោះដែលលើប្រព័ន្ធទូលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការងាក់ទោស ស្រាវបជាងនេះ។

២. គ្រាន់ប្បញ្ញតិត្តិណាមួយក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវធ្វើឡើងចាត់អនុល័រការដឹកជញ្ជូនប្រែក្នុង ប្រកាសអនុល័រដនៃណាម្ចាត់ ចំពោះអំពី ប្រការខេកខាន់ណាម្ចាយ ដែលដន់នោះបានប្រព័ន្ធ ក្នុងខណៈពេលដែលរំពើ ប្រការខេកខាន់នោះជាបទល្លើសព្វបុទ្ទណា ស្របតាម គោលការណ៍ទូទៅថ្មីដូច្នេះ ដែលទទួលស្ថាប់ដោយសហគមនីនៃប្រជាធាទិ¹³។

កិច្ចប្រមុន្តូររាជអង្គការសហប្រជាជាតិ និង រដ្ឋប្រជាពលរដ្ឋជាទាក់ទិន្នន័យការណ៍ធម្មាលេខ្លោកម្បាប់កម្ពុជានូវរបីផ្លូវកម្មដែលបានប្រព័ន្ធតួនអំពីដែលបានប្រជាធិបតេយ្យ “សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ថែមដែលមានថែងទៅក្នុងមាត្រា ១៤ និង១៥ នៃការពិភាសាងអនុជាតិត្រូវ ៩៩ពេន្ទីតិចបានរហូតដែលបានប្រជាធិបតេយ្យ” និងសិទ្ធិនិយមយាត្យ ក្រោមគ្មានការរោចចុះចុះចុះដែលបានប្រជាធិបតេយ្យ។

¹³ មាត្រា ១៥ នៃកទិកាសញ្ញាមន្ទីជាតិ ស្តីពី សិទ្ធិពលរដ្ឋ និងនយោបាយ ត្រូវបានអនុម័ត និងបើកចំហេតុងមេដែល ផ្តល់សញ្ញាប័ណ្ណ និងចូលជាសមាជិកតាមរយៈសេចក្តីសម្រចចរបស់មហាសន្លឹកភាពអនុការសហប្រជាផាតិលខ 2200A (XXI) ឬដើម្បីទី ១៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៨ ដែលចូលជាតារមាននៅថ្ងៃទី៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៨។ គោលការណ៍នេះក្រោមនេះបានឱ្យកសិទ្ធិយប្រហាកប្របោលគ្នានៅក្នុងលិខិតប្រកបណ្ឌសិទ្ធិមនុស្សជាថ្វីនៅក្នុង សម្រាយធម៌ មាត្រា ៧ នៃកទិកាសញ្ញាអីរុបស្តី សិទ្ធិមនុស្ស និងសេវាការជាមួយនឹង មាត្រា ៤ នៃកទិកាសញ្ញាមន្ទីរាយករកាំង ស្តីពី សិទ្ធិមនុស្ស, មាត្រា ៧(ឯ) នៃមន្ទីរញ្ញីបារាំង

۱۳۲۹

៩០. មាត្រា ៦ នៃក្រមព្រម្យុទ្ទភ្ន័ំ ១៩៥៦ ដើរពីគោលការណ៍ជាមួលដ្ឋាននេះ នៅក្នុងពាក្យរេចន៍ ដែលមានលក្ខណៈពីដែលត្រូវ:

ម្ចារប័ព្យប្បុទណ្ឌគ្នានវាទិភាពប្រព័ន្ធមួល មានអ៊ីយ៉ា បទល្វើសណ្តានប្រព័ត៌មូល
បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់ បទល្វើសនោះមិនអាចត្រូវទិន្នន័យទៅសរស់ច្បាប់ ដែលទីនឹង
ប្បញ្ញត្តិដើរ នៃជាន់ទេ។

បុំផ្គត់ ហើយចាប់ថ្មីលុបទាត់បទណ៍លើសណ្ឌាមួយ មួសព្រមាលទាត់របស់បទណ៍លើសណ្ឌាមួយ
វិញ បទណ៍លើសដែលបានប្រព្រឹត្តមុនច្បាប់ថ្មីនេះ ត្រូវបានរួចធ្វើការទីទាំង បុក់ទាត់នោះត្រូវ
បានសម្រាប់តាមច្បាប់ថ្មីនេះដែរ កំណើនអំពីបទណ៍លើសនោះបានទទួលការជ័ន្ធទាសវ្យចនសំ
គ្រោះហើយ¹⁴

ការហាមយាតដើម្បីរួចប្រពិសកម្មច្បាប់ព្រប្បទណ្ឌ និងមានថែងក្នុងប្រប្បទណ្ឌ និងការអនុម័តរដ្ឋ

ស្ថិតិ សិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិប្រជាជន, មាត្រា ៧២ និងមាត្រា ៧៤ នៃលក្ខណីកៅ:ថីក្រុងវីម នៃគុណភាពរូបូទណ្ឌអរដាឆិ, មាត្រា ៩៩ នៃអនុសញ្ញាឌីក្រុងហ្មពីរណានៅទី III ឆ្នាំ១៩៩៨ និង មាត្រា ៦៧ នៃអនុសញ្ញាឌីក្រុងហ្មពីរណានៅទី IV ឆ្នាំ១៩៩៨។ គោលការណ៍នេះក៏ត្រូវបានទទួលស្ថាប័យគុណភាព ICTY ដើម្បី ជាការបារក្រណ៍ សូចមីរីហ្មិរាង ផ្លូវការ កន្លែងនិង Vasiljević, IT-98-32-T សាលក្រម ឬ: ផ្លូវការ នៃវិធីការ ឆ្នាំ២០០២ កម្លាល្អ ១៣៣, ជីវិកីរាង ផ្លូវការ កន្លែងនិង Galić, IT-98-29-T, សាលក្រម ឬ: ផ្លូវការ នៃវិធីការ ឆ្នាំ២០០៣ កម្លាល្អ ៩៧៦

¹⁴ អត្ថបទបកប្រក្រដ្ឋានការពិភាសាបាតំង។

३८९

ធម្មនុញ្ញកម្ពុជាល្អៅ ១៩៩៣¹⁶

క్రింది ప్రశ్నలకు వాటాలు అన్ని కుటుంబాలకు విధివిధానములలో ఉన్న విధివిధానములను తెలుగు భాషలో వివరించాలి.

១១. វិធាន ៥៥(៤) នៃវិធានផ្លូវក្តុងដែលចាប់ "សហគម្រោមសុខអង្គភាពត្រូវសិរីបស្ថរពេទអង្គបាតុណា ដែលមានចំណេះក្នុងដីកាសនិងបញ្ហានឹងមីនីសុខ ឬ ដីកាសនិងបញ្ហានឹងមីនីសុខ ហើយមកព័ត៌មាន៖"។

III. ឧប្បជ្ជកសាខ៍

៩. ច្បាប់បញ្ជីន អនកក និឡិកធម្មតាមព្រៃវិជ្ជិលបញ្ជីនបានច្បាប់បញ្ជី - ច្បាប់ជាតិនេះ ត្រូវតែងតម្លៃបញ្ជីន និង អនកក អនុវត្តច្បាប់ដោយច្បាប់បញ្ជីន នៅពេលបញ្ជីន

១២. កិច្ចព្រមព្រៃង និង ច្បាប់បញ្ជីន អនកក មិនអាចបង្កើតច្បាប់បញ្ជីនណាដាតិសំខាន់ថ្មីមួយបានទេ។ កិច្ចព្រមព្រៃងគ្រែបានបង្កើតឡើង ដើម្បីកំណត់សំខាន់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងអង្គភាពសហប្រជាតិ និងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីមេដឹកនាំជាន់ខ្លួនកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយណាដែលទទួលខុសត្រូវខ្លួនបំផុតចំពោះខក្តីកម្ពុជា និងការរំលោភយ៉ាងច្បែងផ្លូវការបំបាត់បានឡើង ច្បាប់បញ្ជីនកម្ពុជា ការរំលោភទៅលើច្បាប់មនុស្សជី និងទម្ងាប់អនុរាជាតិ ប្រាមទាំងការបំបាត់បានឡើង និងអនុសញ្ញាអនុរាជាតិ ដែលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្ថាប់¹⁷។ ច្បាប់បញ្ជីន អនកក គ្រែបានរៀបចំឡើង “ក្នុងគោលបំណុលនិងឱ្យបានបង្កើតជាន់ខ្លួនកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងជនទាំងឡាយណាដែលទទួលខុសត្រូវខ្លួនបំផុតចំពោះខក្តីកម្ពុជា និងការរំលោភយ៉ាងច្បែងផ្លូវការបំបាត់បានឡើង”

¹⁷ មាត្រា ១ នៃកិច្ចប្រជាមគ្គ។

D373

១៣. មាត្រា ៦ នៃច្បាប់បង្កើត អវតក គ្រាន់តែកណាតពិនិយមនីយនៃរដ្ឋពីបានបំពានយ៉ាងដូចនេះ ដែល អវតក អាចមានយុត្តិការទៅលើខ្លួនក្នុងនេះ: បានពីខ្លួនក្នុងនេះអាចជួយទាសបានទៅក្រោម ច្បាប់សំខាន់ៗជាពរមាននេះបានដោយប្រើប្រាស់បញ្ហាដែលមានការងារ ដែលអាចអនុវត្តដោយមានប្រព័ន្ធក្នុងបានទៅនេះទេ។ ការធ្វើបែបនេះអាចរំលោភទៅលើ គោលការណ៍គ្មានបទណ្ឌីស ឬគ្មានច្បាប់ផែង។ ការខកខានមិនគោលការណ៍គ្មានបទណ្ឌីស ឬគ្មានច្បាប់ផែង គឺជាការរំលោភមាត្រា ៦ នៃក្រម្មព្រម្យណាត្រា ១៩៥៦¹⁹។

¹⁸ មាត្រា ១ នៃច្បាប់បង្កើត អវតក។

D379

៩. សារចំណាត់កាលថ្មីរបស់ប្រព័ន្ធឌីជីថាមពេលវេលាអ្នកប្រព័ន្ធប្រចាំឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែ

១៤. ដូច្នានឹងគុណភាពរកម្មជាដែរ អវតក មានការពួកធម្មអនុវត្តតាមឆ្នាប់កម្ពុជា²⁰។ ក្រោមព្រប្លឹទណ្ឌ ន្ទាំមេខេះ ក្រោបានទទួលស្ថាល់ជាផ្លូវការថា ជាក្រមព្រប្លឹទណ្ឌដែលនៅជាតិរមានក្នុងសំឡុងពីឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ ១៩៧៩ ជាពេលណែដែលខ្សោយកម្មទាំងនេះក្រោបានធ្វើប្រការនៅថាទានេប្រព័ន្ធដើម្បី²¹។ ក្រោមព្រប្លឹទណ្ឌនេះមិនមានប្រព័ន្ធតីណាមួយឡើងពីការផ្តល់នូវទោសចំពោះអំពើបំពានបំពាន យ៉ាងដូនដូន ថាគារឱ្យក្រិដ្ឋកម្មមួយដោរពេលនៅទេ។ អាស្រែយហេតុនេះ គឺមិនអាចអាចរាយក្រោម ព្រប្លឹទណ្ឌឡាំ ១៩៧៥ មកដើរជាមួលដ្ឋានសម្រាប់ការធ្វើប្រការនៅឯណាបំពានយ៉ាងដូនដូន ទៅលើអនុសញ្ញាឌីក្រុងហ្មីណាបានទេ។

១៥. ដើម្បីធ្វើប្រការនៃ និងធ្វើការផ្តល់នូវទោសជនសង្គម/ជនជាប់ថានេះ នៅក្រោមក្រមព្រប្លឹទណ្ឌន្ទាំ ១៩៧៥ ចំពោះអំពើដែលពីពាណិជ្ជកម្មបំពានក្រោមនេះ អាចរំលែកទៅលើគោលការណ៍ភ្នាក់ បទណ្ឌីស ឬភ្នាក់ច្បាប់ឡើង ដែលកំណត់ថា អំពើដែលអាចផ្តល់នូវទោសបាន ត្រូវពេចបង្គាន់ជាប់ថានេះ និងបំពានបំពាន នៅពេលដែលអំពើទាំងនេះក្រោបានប្រព័ន្ធដីតិចឡើង²²។ ចំណុចត្រូវនេះអាចជាការរំលែក

²⁰ សូមរដ្ឋិលមាត្រា ១៧(១) នៃកិច្ចព្រមប្រព័ន្ធ។

²¹ សូមរួមឱ្យសំណុំជើងរបស់ការងារ ហេក្ខសោរ ហេក្ខ “អុច”, ០០១/០៨-០៧-៤០០៧-អវតក/អនុសង, ព័ត៌មានអំពីក្រោមព្រមទាំងកម្មងារ ១៩៥៦ និងសំណើស្តីផ្តល់ការបញ្ជាក់លើក្រោមដ្ឋានការ ចុះថ្ងៃទី ០៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩, ឯកសារ E91/5, ERN: 00365471-00365472។

D 379

ឡេបីច្បាប់កម្ពុជា²³។

- ၫ. ပြောဖို့ရှုဟန်ဆိုလေးတော်မီမေးက ဖော်ရသည့်အား အနေဖြင့် အမျိုးမျိုး ပေးပို့မှု မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြေခံ အမြတ်ဆုံး အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။

១៩. មាត្រាយ នឹងចូលបានដើរអង្គដីនិងជំនួយសាមញ្ញក្នុងគុណភាពការកម្ពុជា ថែងចា អវតក មានសមត្ថភិទ្ធ ទទួលបាត់ការចំពោះការរំលោភទៅលើ “អនុសញ្ញាអនុវជ្ជាតិដីដលប្រទេសកម្ពុជាទទួលស្ថាប់”។ អនុសញ្ញាឌីក្នុងហ្សីដៃរ ដែលមានបញ្ហាបន្ថែមពីបារបាំពាណិជ្ជកម្មយុទ្ធសាស្ត្រ អាមេរិកអនុវត្ត បាន នៅ អវតក នៅ ក្រុងបានឈ្មោះស្ថាប់សញ្ញាប័ណ្ណដោយប្រទេស កម្ពុជា នៅថ្ងៃទី៨ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៤²⁴។ បើផ្តល់ អនុសញ្ញាឌីក្នុងហ្សីដៃរ មិនអាមេរិកអនុវត្តនៅក្នុងគុណភាពការកម្ពុជាដោយផ្តល់បានទេ។ អវតក គឺជាកុណភាពការជាតិ ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលម៉ែនគុណភាពការដែលមានស្ថាប់ ទៅតាមប្រព័ន្ធដែល

ពលរដ្ឋមន្ត្រីបានថ្លែងចាមដែលអាជីវិ៍ទៅបាន ប្រកាសដឹងការរបៀបណាមតាមទំនើសចិត្តរបស់អ្នកឯតាម និងរំណាមជនភ្នាមុនី ហ្មតុបេក្ខុបស់គុណការ។ សូមបន្ថែមថា ការកំឡុងជាមួយផ្ទាល់ខ្លួនថ្មីនេះ គឺសម្រាតិកម្មនៃបញ្ហានៃប្រយោជន៍ (the postulate of *favor rei*) (ការបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនជាប់ទេ- in favour of the accused) (ដែលមួយពីការបានជាប្រយោជន៍ដល់សង្គម- as opposed to *favor societatis* or in favour of society)។

²⁴ ប្រធែសហត្ថលេខី និងការផ្តល់សង្គមលើកទិកាសយោរាជរកមិនបាននៅគេហទំនាក់ទំនាក់របច្ឆារណ៍កម្មាធិការអន្តែជាតិការបានក្របាយ តាមរយៈគេហទំនាក់រៀង <http://www.icrc.org/ihl.nsf/WebSign?ReadForm&id=375&ps=P>.

3379

ច្បាប់ជាតិរបស់កម្ពុជា²⁵។ សន្លឹសព្យានាទា ដូចជា អនុសព្យាថីក្រោងបរីណ៍រោគ មិនអាចយកមក អនុវត្តនោះទៀតុងគុណការកម្ពុជាដោយធ្វាល់បានទេ។ នេះដោយសារតែ ប្រទេសកម្ពុជាប្រកាស់យក ប្រព័ន្ធឌីកនិយម ដែល ខែសីហា បានបញ្ជាផ្ទៃនូវការអនុវត្តច្បាប់ អនុវត្តនោះទៀតុងប្រព័ន្ធឌីកនិយម²⁶ ដែលជាឪិធីសាស្ត្ររបស់ខ្លួនក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ អនុវត្តនោះទៀតុងប្រព័ន្ធឌីកនិយម²⁷។

១៧. ការប្រកាស់យកទាំងប្រព័ន្ធទិកិយម និងប្រព័ន្ធខិកិយម ដើម្បីរាយការដែលរដ្ឋម្មប្រើប្រាស់

²⁵ អង្គបុនជាន់ដែលបានចាត់ការទទួលសាងសង្គម: នេះនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចដៃបុងរបស់ខ្លួន។ អង្គបុនជាន់ដែលបានសម្រេចថា “ក្នុងគោលបំណងអនុវត្ត និងគោលបំណងច្បាប់ អ.វ.ត.ក គឺជាស្ថាបនឹងករាជរដ្ឋ និងដំណើរការក្នុងបាន:ជាស្ថាបនឹងករាជរដ្ឋច្បាសមួយគូលាការក្នុងជាន់”។ ឯើងគឺ ការងារ ហ្មារក្រុង ហេរិ “អុច” សំណុំរឿងលេខ ០០១/១៩-២០១៧-៤០៣៧-អវតក/កសចស (អបដែ១១) សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តុះដឹងទូទៅរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យនិងដំណើរការសម្រេចយ៉ាទ្ធបណ្តុះដឹងទូទៅរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ នាម “អុច” ចុះថ្ងៃទី៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ កម្រាមណ្ឌ ១៩។ (នេះជាការបញ្ហាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ) ឯើងគឺ ឲ្យដឹង សារី សំណុំរឿងលេខ ០០១/១៩-២០១៧-អវតក/កសចស (អបដែ១៤) បណ្តុះដឹងទូទៅរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យ ដែលបានបញ្ជាក់ថា ក្រុមសេចក្តីសម្រេចអនុវត្តន៍ និងការអនុវត្តសាយក្រុមក្រុមដាច់ទទួលខុសត្រូវនៅ អ.វ.ត.ក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែកក ឆ្នាំ២០១០, D97/14/5, ERN: 00429213-00429253 កម្រាមណ្ឌ ៣-២៥ ដែលពន្លាប់ចា អ.វ.ត.ក មានចំណាំជាពូលាការជាតិក្នុងជាន់។

²⁶ អូកប្រការថ្មីម្ខាប់នកិយមលើកឡើងថា មានប្រព័ន្ធម្ខាប់តែមួយដែលយកម្ខាប់អនុរាជាតិ ជាតាតុគ្នា “រួមជាមួយអង់ម្ខាប់ជាតិទាំងអស់”។ តាមទស្សនៃរបស់អូកប្រការថ្មីម្ខាប់នកិយម តាមមធ្យាតា ម្ខាប់អនុរាជាតិគឺជាដែន្ងកម្ខាប់មេច្ចាប់របស់ប្រទេស រួមជាមួយវិស័យនាទាប្រហាក់ប្រព័ន្ធនឹងម្ខាប់ជាតិ។ ចំណោកងារអូកប្រការថ្មីម្ខាប់តែមួយនឹងកិយមនឹងប្រព័ន្ធម្ខាប់ជីវិកិយមវិញ្ញានើកឡើង មាននាយកម្រាធជាតិខ្លួនគ្នា។ ប្រព័ន្ធដំឡែងនេះមានអតិភាព “ទីនីមួយា គេក្នុងរដ្ឋដែលកម្ពាត់ដោយក្នុងគ្នា” - ក្រុមអនុរាជាតិ និងកម្រិតជាតិ”។ Michael Kirby កំណើនឈាមមួយក្នុងការអនុវត្តន៍ី ការង្ហោប់អនុរាជាតិ និងម្ខាប់ជាតិ តាមទស្សនៃម្ខាប់ក្នុងពេក្តីទី១៧: អគ្គបាយទីលើលី តាតាត ក្នុងកិត្តិវាម លោកប្រធាន CHRISTOPHER (Antony Anghie & Garry Sturgess eds. 1998), ដែល ធនក្រោងដី ROSALYN HIGGINS លើល ២០៥ បញ្ជាផិនិត្យការង្ហោប់អនុរាជាតិ និងវិធីដែលយើងប្រើប្រាស់នេះ (Oxford 1994)។ ទៅបីជាប្រព័ន្ធម្ខាប់បារាំងដែលប្រពេលកម្ពុជាយកក្រុងតាមគ្នាប្រព័ន្ធនកិយម(យ៉ាងបេរាណណាស់ទាក់ទងនឹងអនុសញ្ញា អនុរាជាតិ) កំបើយើងដឹងម្ខាល់ថាកម្ពុជាឌីជាគារពាណិជ្ជកម្មមួយគ្នា។ ផ្លូវតាមការប្រព័ន្ធបានរដ្ឋមួលពុកប្រទេសកម្ពុជា និងរបស់ប្រទេសបារាំង។ រួមអាគន គ្រឿង VI នៃអ្នដម្មនុញ្ញប្រទេសបារាំងតាមរយៈ <http://www.assemblee-nationale.fr/english/8ab.asp> ដោយប្រព័ន្ធបាមួយរដ្ឋមួលពុកប្រទេសបារាំង។ ការទុសគ្រារកនុ ប្រព័ន្ធបារាំងនិងកុជាក្នុងបរិបទនេះ គុងរវាងការដោយ តីមិន ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាតិសេសនេះទេ ហ្មារ៉ា សូវីត្រប្រទេសបារាំងខ្លួនឯង កំមិនយកម្ខាប់ទំនួរ ម្ខាប់អនុរាជាតិមកអនុគ្នាតុដោយជ្រាត់ ដែរ។ សូមអានកបាយណា ២៨ និងកបាយណាមានក្រោម។

²⁷ សូមរានធនកសារអង្គការសហប្រជាជាតិ UN Doc. CERD/C/292/Add.2, ចុះថ្ងៃទី ៩ ខីនសកា ឆ្នាំ២០១៧ កំពើខណ្ឌ ១៩ ដែលគណៈកម្មការលិប់បំបាត់ការវិសោធន៍យុជសាសន៍ បានយកចេតនាកម្មុជាថ្មី ដែលកម្ពុជាបានធ្វើសង្គមប៉ុង ហើយបានបញ្ជាក់ថាទីនិមួយក្រុមហ៊ុនយោងចាប់ផែចំពោះអនុកម្មការ ប្រុកប្រាស់រដ្ឋបាលកម្ពុជាណើយ។ ចូរការអភិបាទ Suzannah Linton ការយល់ពីអង្គភ័ព្យជាអ្នកវិសាយក្រុមក្នុងគណការកម្ពុជាគារបរិច្ឆេទ 11 S.Y.B.I.L.195, 203-204 (2007) ដែលក្នុងអភិបាទនៅក្នុងការបង្ហាញការពេញនិយមន៍។

ដើម្បីផ្តល់អាជីវការថាំពោះការពួកធម្មរដាតិរបស់ខ្លួន។ រដ្ឋម្មយោងលប្រការឈរប្រព័ន្ធឌីកិយម
ចាត់ទុកម្មាប់អនុរដាតិ គឺដាច់ដោយថ្មីកិច្ចប៉ែជាតិ²⁸។ ថ្មាប់អនុរដាតិតាមត្រូវបានយកមក
អនុវត្តនៅក្នុងប្រព័ន្ធដាន់នេះបាន តែក្នុងរណី (១) ការយកមកអនុវត្តដោយឆ្លាត់ត្រូវបាន
អនុញ្ញាតម្មាស់លាស់ដោយរដ្ឋម្មនឹង ឬ (២) ថ្មាប់ជាតិស្តីពីការអនុវត្តបានដាក់បញ្ចប់ថ្មាប់
អនុរដាតិទៅក្នុងប្រព័ន្ធប៉ែជាតិរបស់រដ្ឋនោះ²⁹។ “តាមធម្មតា គុណការជាតិមិនបំពេញកិច្ច
ដែលកើតឡើងនៅក្នុងថ្មាប់ជាតិរបស់រដ្ឋនោះ ដោយយោងនៅក្នុងថ្មាប់ជាតិ គឺជាប្រភេទការ
ជាតិនោះទេ មាននៅប៉ែជាតិ ប្រសិនបើបទលើសម្បយមានថែងទៅក្នុងថ្មាប់នោះ។ តាមពីរទៅ
គុណការជាតិទាំងអស់ទៅទៅទៅការទាមទារឲ្យមានទាំងថ្មាប់ជាតិ ដែលកំណត់ពីឯមិតិយិត្ត
បទលើស និងប្រគល់ឲ្យគុណការជាតិទាំងអស់មានយុត្តិធម៌ការទៅលើបទលើសនោះ ឬប្រសិនបើ
ស្ថិសញ្ញាម្មយត្រូវបានផ្តល់សង្គមទៅលើបញ្ចប់នៃពីសំណាក់រដ្ឋ គឺការអនុម័ត ថ្មាប់ជាតិពីការ
អនុវត្តនៅ ដើម្បីបង្កើតក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញតិសញ្ញាតាក់ព័ត៌មានពេញលេញ”³⁰។

១៨. ការអនុម័តថ្មាប់បង្កើត អគគក របស់ប្រធែសកម្មជាមិនបង្កើតបានជាថ្មាប់ជាតិពីការអនុវត្តនៃ ដែល
ចាត់បាច់ដើម្បីឲ្យថ្មាប់ចំណូនមទ្ទោប់អនុរដាតិ អាចយកមកអនុវត្តបានដោយឆ្លាត់ទៅក្នុងគុណការ
កម្ពុជា ដើម្បីអនុវត្តនៅដើម្បីដែលបានកែតមានមុននឹងថ្មាប់បង្កើត អគគក នៃព្រៃនបានអនុម័តនោះទេ។
មាត្រា ១ និងមាត្រា ២ នៃថ្មាប់បង្កើត អគគក ដែងម៉ា អគគក ព្រៃនបង្កើតទី២ “ក្នុងគោល
ចំណាំវិនិច្ឆ័យទោស...ជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវលើក្នុងការបង្កើត និងការរំលែក

²⁸ ក្នុងប្រព័ន្ធឌីកិយម “កាលណានីតិបញ្ជី និងនីតិប្រតិបត្តិមិនបានជាតិវិធានការអនុវត្តឲ្យបានត្រូវបានក្រោះទេ គុណការជាតិ
នៅតែមិនបែងប្រើប្រាយជាតិតាមរយៈការអនុវត្តដោយឆ្លាត់ទេ ដោយសារយោលបែងប្រើប្រាយមិនដឹងឱ្យដឹងស្ថាប័ននៃយោបាយ
ក្នុងការប្រើប្រាយនៃយកិច្ចនៃការគោរពតាមថ្មាប់អនុរដាតិបានទេ។ ក្នុងរណីបែងប្រាយ៖ សេវាការក្នុងការប្រើប្រាយនៃយកិច្ចនៃការ
បែងប្រាយអនុវត្ត គឺហត្ថលេខាដែលបែងប្រាយនៃការសម្រេច ថាគ្នុងក្រសួងអនុវត្ត” ។ ចូរអនុមត្តបទ WARD N.
FERDINANDUSSE ការអនុវត្តនៅថ្មាប់ថ្មាប់ព្រមទាំងអនុវត្តនៅក្នុងគុណការជាតិ 142 (T.M.C. Asser Press 2006)
(“FERDINANDUSSE”)។ ចូរអនុមត្តបទ ១៣១ នៃអនុមត្តដែល “តាមវិធានទូទៅ ថ្មាប់អនុរដាតិដឹងបែងប្រាយពីរដ្ឋនោះ
ទាំងឡាយអនុវត្ត និងបំពេញការពួកធម្មរដាតិរបស់ខ្លួន តាមវិធានម្មយដែលខ្លួនយល់ចាសម្រោប់”។

²⁹ Gabriele Olivi, គុណការជាតិក្នុងការចានប្រការឈរប្រាយ ទៅក្នុងការបង្កើត ទស្សន៍ទាន់ 18 SRI LANKA J. INT'L L. 83,
86-87 (2006)។

³⁰ ចូរអនុមត្តបទ CASSESE, ព្រង់ចំណុច 303 (សេចក្តីបញ្ចាក់ក្នុងថ្មាប់ជាតិ) ។ ចូរអនុមត្តបទ Yousef, 327
F.3d 56, 91 (2nd Cir. 2003) “ថ្មាប់សហរដ្ឋអាមេរិកមិនស្តិទេ ហើយការអនុវត្តប៉ែជាតិ មួយត្រូវការប្រាយជាតិ
អនុរដាតិតាមមួយស្ថិសញ្ញាដាចំបាច់ទេ។ តាមពីរ ការបង្កើតថ្មាប់ជាតិពីរទៅលើប៉ែជាតិ”។

丁亥

យោងផ្លូវ...ម្មាប់មនុស្សដីអន្តរជាតិ និងទម្ងាប់អនុរជាតិ...ដែលប្រទេសកម្ពុជាទូល
ណូល...”។ ទោះបីជាមាត្រាចាំងនេះ ដាក់បញ្ហាលពក្យ “ទម្ងាប់” នៅក្នុងទម្ងាប់ពាក្យពេចនឹងបែស់វា
ក៏ដោយ កំមាត្រាចាំងនេះមិនអាចអនុវត្តម្មាប់ទំនើមទម្ងាប់អន្តរជាតិដោយមានភាពប្រពិ
សកម្ម នៅក្នុងប្រព័ន្ធម្មាប់ជាតិរបស់កម្ពុជាបានទេ។ ម្មាប់បង្កើត អវតក ត្រូវបានអនុម័តក្នុងឆ្នាំ
២០០៩។ ហើតុងខ្លះ ម្មាប់នេះអាចដាក់បញ្ហាលម្មាប់ទំនើមទម្ងាប់អន្តរជាតិ ចំពោះខ្លួនកម្ពុជា
ដែលបានប្រពិគ្រឿងហាយឆ្នាំ ២០០៩ តែប៉ុណ្ណោះ។ ការអនុញ្ញាតឲ្យម្មាប់បង្កើត អវតក ដាក់បញ្ហាល
ម្មាប់ទំនើមទម្ងាប់អន្តរជាតិដោយមានភាពប្រពិសកម្ម ដែលអាចកើតមានតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៤ -
១៩៨៤ តើជាការរំលោភទៅលើគោលការណ៍ត្រានបទឃើស ឬគ្រានម្មាប់ថែង³¹ ហើយជា
ដលវិបាកនោះ តើវាដាការរំលោភម្មាប់កម្ពុជា។

១៤. អនុសញ្ញាឌីក្រុងបរិវិធីណារ មិនអាចយកមកអនុវត្តន៍ឡើងគុណភាពការកម្មដាក់ដោយឆ្លាត់ទេ³²។ រដ្ឋដម្ល
អូលូដែលនៅជាជាផ្ទាល់មានការថែទាំប្រកាស់ចាបានប្រព័ន្ធបទិត្យបទខ្លួនក្នុងនៅ៖ មិនមាន
ថែងពីនឹងទិន្នន័យដែលបញ្ចូលអនុសញ្ញាឌីក្រុងបរិវិធីណារនេះឡើងច្បាប់ជាតិឡើយ។ រដ្ឋសការកម្មដាក់
មិនដែលបានអនុម័តច្បាប់ដោយឡើយ ដែលមានការបញ្ចូកច្បាស់លាស់ចាបានបញ្ចូលអនុសញ្ញា
ទីក្រុងបរិវិធីណារឡើងប្រព័ន្ធប្រាប់ជាតិទេ។ អនុសញ្ញាឌីក្រុងបរិវិធីណារ មិនត្រូវបានគេបញ្ចូលក្នុង³³
ក្រមប្រព័ន្ធឌុក្សាំទៅទេ បុក្រមស្តីពីគុណភាពយោបាយតាមតាម ១៩៥៤ ដោយលារប្រទេសកម្មដាក់បាន
ផ្តល់សម្រាប់លើអនុសញ្ញាឌីក្រុងបរិវិធីណារ ក្រាយពីក្រមទាំងនេះចូលជាជាផ្ទាល់មានវិធីបើយ៉ាត់
បុណ្ណោះ។ អូឡូដែលនៅជាជាផ្ទាល់មានសង្ឃឹម បុណ្ណត្រូវបានការូយពីបច្ចេកទេរបំពានយ៉ាងដូចត្រា
លើនេះគេបុណ្ណោះទីក្រុងបរិវិធីណារនោះ គឺជាការបំពានលើគោលការណ៍ “ត្រានបទឈ្មោះ ហើយការ
ច្បាប់ថ្មី” ហើយដែលការរំណោភបំពានបែបនេះមិនត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាបទឈ្មោះសក្រប្បុទណ្ឌ

³¹ ក្នុងអាជីវកម្ម ប្រទេសសេដ្ឋកិច្ច តុលាការកំពូល, រឿងកើត Souleymane Guengueng និងបុគ្គលិយជ័យទៅក្នុង Hissène Habré, សាលាផីកាសលទ្ធផល ១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០១, ទីម្នរាជកើត សាលាជាម្បូរណ៍ រឿងកើត Armando dos Santos សាលាផីកាសប្រជាពលរដ្ឋបាត់អន្តរតួបង្កើម, ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣, ត្រង់ទំនើ ១៩ ផែលគុណការសង្គមប្រជាពលរដ្ឋ “ទោះបីជាគិធានជាប់ចានប្រព័ន្ធដំឡើទៅនឹងក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ផែលរូមបញ្ចប់ទាំងបទខ្សែដីប្រជាពលរដ្ឋស្ថាបិនិយោគ ក្នុងថ្ងៃទី ៥.១ (ក) នៃទទួលបាតោ UNTAET លេខ ៧០០/១៤ កំដោយ កិធានជាប់ចានមិនអាចត្រូវបានដើរតុលាការ ដើម្បីបង្កើតប្រជាពលរដ្ឋបាត់ប្រព័ន្ធដោយ ផែលមិនទាន់មាននៅក្នុងការប្រព័ន្ធបទខ្សែដីប្រជាពលរដ្ឋទៅនៅក្នុងការបង្កើតប្រជាពលរដ្ឋបាត់ប្រព័ន្ធ”^៤

³² “មានការទូលស្ថាប់ជាទូទៅថា ពេលស្តីសភ្វាងារាស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ដូចជា ឆ្លាប់អនុរាជកិច្ចទៅ មិនអាមេរិកមកអនុវត្ត ដោយតាមលំបាត់បានទេ” ។ FERDINANDUSSSE, ក្រដៃទី២ ១៣៩។

D379

ក្នុងប្រទេសកម្មដាសម្រាប់យោះពេលចម្លាត់ពីឆ្នាំ១៩៧៨ ដល់១៩៧៩ នៅថ្ងៃទី ១

២០. អនុសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុងចំណោមអនុសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុងចំងប្លន មានមាត្រាមួយ ដែលតម្រូវរួចរាលាក្រោមអនុគតុខ្សោច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើដាក់ទណ្ឌកម្មព្រមប្រុទណ្ឌចំពោះបុគ្គល ណាមដែលបានប្រព័ន្ធដឹក្បែរអំពីបំពានបំពានយ៉ាងផ្ទុងផ្ទាល់រវាងបើអនុសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុង ករណីកិច្ច នៃក្នុងដែនដាបនុករបស់ អគ្គក ៩ បុណ្ណោញត្រូវធ្វើឡើងក្នុងពាណិជ្ជកម្មជាខ្លួន នៅក្នុង សង្គមប្រជាធិបតេយ្យ“បច្ចុប្បន្នសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុងដែនដាបនុកិច្ច”។ នៅក្នុង ខ្លួនឯងមិនអាច កំណត់ពីអត្ថិភាពនៃបច្ចុប្បន្នសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុង (de novo) ដែលមិនបានប្រព័ន្ធឌីក្នុង ច្បាប់ចំងប្លាយ ដែលប្រកាសចូរប្រើដោយនឹងពិប្រតិបត្តិបានទេ³⁴។ គ្មានបុគ្គលណាម្មាក់អាចទទួល ឱសត្រូវព្រមប្រុទណ្ឌ ចំពោះអំពីបំពានបំពានយ៉ាងផ្ទុងផ្ទាល់ ដែលមិនមានចែងក្នុងច្បាប់ព្រមប្រុទណ្ឌ ដើម្បីបង្កើតបច្ចុប្បន្នសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុង ដើម្បីយ៉ាង ប្រចេសកម្មជាក់មិនបានអនុគតុរបទប្រព័ន្ធឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុង ដែលមិនមានចែងក្នុងច្បាប់ព្រមប្រុទណ្ឌ ដើម្បីបង្កើតបច្ចុប្បន្នសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុង ជាតុលាការជាតិ ផ្ទុងៗ ការផ្តល់នោះជាសង្គមឲ្យយ៉ាង ប្រជុំត្រូវចោចណាម្មាក់ពីបច្ចុប្បន្នបំពានយ៉ាង ផ្ទុងផ្ទាល់រវាងបើ គឺជាការរំណោភបំពានយ៉ាង ប្រចេសកម្មជាក់ ជាបច្ចុប្បន្នសញ្ញាឌីក្រងហ្សោះណែនក្រុងប្រចេសកម្មជាក់ សម្រាប់រយៈពេលចម្លោះពីខ្នាងទំនួន ឬចំនួន នៅទេ ។

၁၃. နှုတ်အကျင့်မြန်မာစီမံခားယူကျော်လွှာဖွဲ့စည်းပေးသော် မကမ်းခွဲဖွဲ့စည်းပေးသော

³³ មាត្រា ៤៩ នៃអនុសញ្ញាឌ I, មាត្រា ៥០ នៃអនុសញ្ញាឌ II, មាត្រាលេខ ៩ នៃអនុសញ្ញាឌ III, និងមាត្រា ១៩២ នៃអនុសញ្ញាឌ IV ចែងថា: “ភាគីទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញាមានការពួកគិត្យអនុម័តប្រាប់ជាជាតិដើម្បីរាក់ទណ្ឌកម្បូរបុរិណុកចំហេះ ដួលរាយដែលប្រព័ន្ធដូចជាបារបំពានផ្លូវផ្លូវទៅនឹងការិកាសញ្ញា ដែលបានកំណត់តិចមិនយកនូវការក្រោម ទាំងរាយការក្នុងមាត្រាលើខ្លួន ទាំងរាយការនេះ”⁴

³⁴ Ilias Bantekas, *ការផ្តល់បញ្ជាក់អ្នកពី ប្រភព និងវិធីសាស្ត្រខាងក្រោម នៃច្បាប់ព្រហ្មទូរជាតិ និងច្បាប់មនុស្សនិងអ្នកជាតិ*, 6 INT'L CRIM. L. REV. 121, 125 (2006).[¶]

三七九

ច្បាប់ ឬយុត្តិសាស្ត្រជាតិ នោះគុណការជាតិមិនមានការពួកបង្កើនទៅទេ ម្នាប់អនូរជាតិនោះឡើយ³⁵។ ដោយសារព័ត៌មានកម្ពុជាប្រភាគនៃខ្លួនវប្បធម៌កិច្ចិកឈឺម នោះអ្នដម្ននៅ បុញ្ញាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ត្រូវតែងចេងលើមានមួយសម្រាប់ច្បាប់ម្នាប់អនូរជាតិ ដើម្បីបង្កើលក្នុងអាជអនុវត្តន៍ ក្នុង ក្របខណ្ឌជាតិបានមុនិនច្បាប់អនូរជាតិអនូរជាតិនោះត្រូវបានយកមកសន្តិ។

២២. រដ្ឋបន្ទុផលនៅជាជាន់មានក្នុងរយៈពេលផែលមានការចោទប្រកាស៖ ថាបានប្រព័ន្ធដំឡើង មិនមានផែលពីនិត្យនិងផែលបញ្ហាលម្មាប់ទូទាត់ដាក់នៅក្នុងម្មាប់ជាកិឡើយ។ រដ្ឋសភាកកម្មជាមិនបានអនុម័តម្មាប់ណាម្មាយ ផែលមានការបញ្ចក់ម្មាសសំណាល់ ថាបានបញ្ហាលម្មាប់ទូទាត់ដាក់នៅក្នុងជាក់នៅក្នុងនឹងអំពីចំពារបំពានយ៉ាងឆ្លើមថ្វានៅក្នុងប្រព័ន្ធម្មាប់ជាកិឡើយ។ ជាងនេះទៅទៀត ចំពោះអង្គហេតុផលថាការអនុវត្តដោយធ្វាល់នៅម្មាប់អនុរាជកិច្ច មិនគ្របានអនុញ្ញាតនៅក្នុងប្រព័ន្ធម្មាប់ជាមោទេទេ។ ក្នុងករណីនេះ គោលការណ៍គ្រាន់បច្ចុប្បន្ន ឬគ្រាន់ម្មាប់ថ្វាច គឺបង្ការមិនឲ្យមានការអនុវត្តដោយធ្វាល់នៅម្មាប់អនុរាជកិច្ចប្រព័ន្ធម្មាប់ជាកិ³⁶។

២៣. តុលាការប្រទេសបាតាំង ផែលប្រព័ន្ធម្មាប់របស់ខ្លួនគ្របានប្រទេសកកម្មជាយកត្រូវតាមនោះ បានសម្រេចថា ម្មាប់ទីនៅម្មាប់អនុរាជកិច្ច មិនអាចគ្របានយកមកអនុវត្តដោយធ្វាល់នៅក្នុងគ្របាការបាតាំងបានទេ ដោយសារថា មិនមានបទប្បញ្ញត្តិជាបាយលក្ខណ៍អក្សរនៅក្នុងយកត្រូវតាមការបាតាំង

³⁵ សូមមិន CASSSE, ក្រដែមណុប ៣០៣។ “ជាមួយគា ពុលាការជាតិទាំង មិនមានអំណាចអនុវត្តកិច្ចដែលឱ្យការសម្រាប់ ឧក្រិដកម្មអនុវត្តជាតិ ងាយឡើងកៅទៅដើម្បីរបស់អនុវត្តជាតិ ជាមួយអនុវត្តមិនបានទៅមិនបានទៅ នោះប្រសិនបើបទឧក្រិដដែលកើតឡើងមានចំណេះក្នុងម្រាប់នោះ។ ផ្តូវទៅវិញ គទ្ធម្រោងម្នាក់ជាតិមួយ កំណត់អិយមនឹយភីបទឧក្រិដ និងផ្លូវយកជាតិ ដល់គុណការជាតិទាំងបីបទឧក្រិដនេះ បុ ប្រសិនបើសម្រួលិសហ្មាត់ទូទៅបសថ្មានងាយរហូត ផុនការប្រមិត្រិចិត្ត មានការអនុវត្ត ម្នាក់ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពម្រោងគុណការអាមុនុវត្តនោយពេញចិត្ត ប៉ុណ្ណោះប្រាក់ព័ត៌មាននេះស្មើសង្សារទាំងនេះ” (បញ្ជាក់ បើអតិថិជន)។

D 379

ដើម្បីផ្តល់ទេសចរណ៍ពីដែលបាក់ព័ត៌មាននោះទេ ឯការណ៍ នៅក្នុងរឿងភ្លូវការពីមានគ្មានប្រាំដែល ទូលបន្ទិង *Mille Collines* (*Rapporteurs sans Frontiers v. Mille Collines*) សារិយទ្វារណ៍ ទីក្រុងជានីស បានសម្រេចថា ខ្លួនពីមានយុត្តិការក្នុងការចាត់ការបទធភ្លើអនុវត្តជាតិឡើង។ ដែលប្រព័ន្ធនេះក្រោមប្រទេសដោយជនបរទេសឡើយ ដោយសារថា “ក្នុងការណីដែលពីមានម្ចារបាតិ ទម្ងាប់អនុវត្តជាតិ មិនអាចមានអាយុភាពព្រឹកយុត្តិការទៅលើដែលយុត្តិការក្រោមដី របស់គុណាការបានវាដែលមានក្រាប់បានឡើយ”³⁷។

២៤. វិធីប្រហាក់ប្រព័នកគ្នាមួយ ដែលប្រាន់ចោរការអនុវត្តន៍ច្បាប់ទៅមទ្វាប់អនុរជាតិដោយផ្ទាល់ត្រូវបានអនុវត្តតាមដោយគុណភាពការកំពុលប្រទេសហូលុង នៅក្នុងរដ្ឋប្រជុំ Bouterse ដែលបានចេញសេចក្តីសម្រេចដំឡើងការអនុវត្តន៍ទម្ងាប់អនុរជាតិដោយផ្ទាល់ ជាមួលដ្ឋានសម្រាប់ការផ្តល់ទេសខ្លួនក្នុងកម្មអនុរជាតិនៅក្នុងគុណភាពដោពីរស់ខ្លួន។ នៅក្នុងសាលាដីការណ៍ គុណភាពកំពុលបានសម្រេចថា ការអនុវត្តន៍ដោយផ្ទាល់បែបនេះ អាចបណ្តាលឲ្យមានការគំរាយកំហែងដល់គោលការណ៍គ្នានៅលើស ឬគ្រាន់ច្បាប់ប៉ែងខ្សោះ។ ការយល់យើងប្រហាក់ប្រព័នកគ្នានេះ កំត្រូវបានសម្រេចឡើងដោយគុណភាពការប្រទេសអាណីមីមួយ ប្រទេសស្តីសំខាន់ខ្ពស់ និងប្រទេសដៃខែ ក្នុងប្រព័នកគ្នានេះ នៅក្នុងការប្រទេសអាណីមីមួយ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងការកំណត់តម្លៃនៃការអនុវត្តន៍ច្បាប់ទៅមទ្វាប់អនុរជាតិជាទុទេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងក្នុងប្រទេសដៃខែទី១ បង្ហាញថា កសិកស មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យអនុវត្តច្បាប់ទម្ងាប់

២៥. អាជីវកិច្ចធម្មិតល្អឥន្ទៃនៃការអនុវត្តន៍ច្បាប់ទៅមទ្វាប់អនុរជាតិជាទុទេនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងក្នុងប្រទេសដៃខែទី១ បង្ហាញថា កសិកស មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យអនុវត្តច្បាប់ទម្ងាប់

³⁷ Olivi, ត្រង់ចំណុច ៨៧, ដក្សានដែលបញ្ជីរាង នូវកសាងពីគម្រោងត្រួតពិនិត្យ ទៅវិជ្ជ Mille Collines (Reportiers sans Frontières v. Mille Collines), សាលាផីការបង់សាងសារឡើងបានរឿងដោយសាលាផីការ ចុះថ្មីទី៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៤ ត្រង់ចំណុច ៤៨-៤៩។

38 FERDINANDUSSE, ຊົ່ວໂມງ

⁴¹ ក្នុងមិន ឧបសម្រួល និងក្រឹងក្រាហក់ ផ្សែង សារីលខ ០០២/១៦-២០០៣-អគ្គក/កសចស, សេចក្តីសង្កែត បន្ថែមរបស់លោក ផ្សែង សារី សីពី ការអនុញ្ញាតឯកសារការពិធីកម្ម្យមនុ អគ្គក, ដើម្បីចិញ្ច ខិត្តិការ ឆ្នាំ២០០៤ ចំពោះ ការអធិប្បយីទៅលើការអនុញ្ញាតក្នុងក្រឹងក្រាហក់។

D379

អនុរាជាណដោយផ្ទាល់ ដោយមិនមានច្បាប់ស្តីពីការអនុវត្តន៍បានទេ កំចាថើយដល់ទៅមានរាយភាគីការដារ។ ច្បាប់ទៅមួនមាប់អនុរាជាណដោយគ្រែបានអនុវត្តន៍ក្នុងប្រធែសកម្មជាផោយផ្ទាល់បាន តែក្នុងករណីដែលច្បាប់នេះគ្រែបានអនុវត្តយើងច្បាស់ តាមរយៈច្បាប់កម្ពុជា។

⁴² IAN BROWNIE, គោលការណ៍នៃច្បាប់សាធារណៈអនុវត្តតិ ៥១០ (បាន: ពួមដោយសាកលវិទ្យាលី នូវកម្មិំន ឆ្នាំ ២០០៨) ។

⁴³ សូមមិល Cassese ត្រួតចិត្ត និង សូមមិលមាត្រា ៨(២) នៃលក្ខណីកែងរួម នាមទេស “ចំពោះគោលបំណាណនៃលក្ខណីកែងរួម នាមទេស “ឧក្រិដកម្មស្រាវជ្រាវ” មាននឹងយោចា (ក) អំពីចំពារចំពារយ៉ាងធម្មតាលើសម្បិតព្យាករុងប្រើប្រាស់ ឬដើម្បីទេស...” ។

⁴⁴ អត្ថិជ្ជបែនពាក្យមា “ខក្តីកម្មសង្គម” បង្ហើបញ្ជីនេះ គេប្រើដើមបញ្ជាក់ថា ខក្តីកម្មសង្គម មិនមានរួមបញ្ចូលនូវអំពើបំពារបំពារយ៉ាងដូចជាអ្នកនោះទេ។

丁子和

ជាដាច់គ្រឿងកម្មដែលអាថេយកមកអនុវត្តនោះ អវតក បានធ្វើយ៉ា មាត្រា ៤ នៃក្រិម្មព្រមព្រៃងមានចំណាត់ដើរថា “ឧក្រិដ្ឋកម្មដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តិការបស់ អវតក” ជាកំស្បួន កំមិនបានបញ្ចូលឧក្រិដ្ឋកម្មស្រាមនៅក្នុងដែនយុត្តិការបស់ អវតក ដែរ។ ដើរទេ ដីកាលនឹងដាក់បញ្ចូនរឿងបាន និងបញ្ចូនរិនបាននិយាយដល់ឧក្រិដ្ឋកម្មស្រាមទេ ដូឡូវបើយឧក្រិដ្ឋកម្មស្រាមមិនគ្រែទ្របានកសចស សុីបអង្គតាហីយ៉ា ដោយសារតែ អវតក ជាតុលាការកម្ពុជាដែលអនុវត្តន៍ប្រព័ន្ធប្រាប់សុីវិលឡូ បទឧក្រិដ្ឋណាមួយដែលស្ថិតក្នុងយុត្តិការបស់ អវតក ត្រូវតែកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ការអនុញ្ញាតឱ្យ អវតក មានសិទ្ធិអំណាចជិត្តជប្រែឈើឧក្រិដ្ឋកម្មស្រាម និងធ្វើឱ្យមានការរំណោភាទៅលើគោលការណ៍ គ្មានបទល្អីស ហើយច្បាប់ចែង និង រំលោភវិធាន ៥៥(៤) នៃវិធានធ្វើក្នុងដែរ⁴⁵។

IV. ශේෂක්ස්විභාෂ එච්ඡල්විජං

អារ៉ាប់រីយោហេតុដលូចបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើស្តីទេ: មេដារីការពាករតីស្ថិតិសំណាយតីគោរពទាំង
កសិកស ឯ្យានិថែជាបានអនុវត្តអំពីបំពារបំពារយ៉ាងឆ្លួនឆ្លាន់ឡើងនឹងបញ្ជាផ្ទាមតីភ្នែកហើរដូរ នៅថ្ងៃពេល
មខ អវតក ។

⁴⁵ វិធាននៃក្រសួង ដែលចាត់បន្ទាន់ថា “សហគមន៍របស់ខ្លួន ត្រូវកៅសិបអង្គភាពទូទៅអង្គភាព ដែលមានចែងក្រោមដីការ សម្រួលរបស់ខ្លួន រួចរាល់ក្នុងក្រសួង ប្រជាជាស្តីបន្ទាន់ ប្រជាជាស្តីបន្ទាន់ ប្រជាជាស្តីបន្ទាន់” (បញ្ជាក់បន្ទាន់ម)។

០០២/៩៦-០៩-២០០៧-អនុកក/កសចស

三三九

សូមលោកស្រាវជ្រាវមទនុលបយកសំណើនេះដោយភ្លើការព។

ខ្លួនឈានជានិភ័យ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ធម្មទី ៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០

Hedlund

[Signature]

ମାତ୍ର ଇତିହାସ

Michael G. KARNAVAS

សហមេធានីរបស់លោក អ៊ូជុំ សារី